

Verslag en besluitenlijst

‘Hoe maken we samen van de Molenwijk een aardgasvrije buurt?’

Woensdag 13 mei, online via Zoom

Besluiten zijn vet en cursief afgedrukt

Aanwezig ca 20 bewoners en betrokkenen, waaronder.

O.a. Art den Boer (Buurkracht), Daphne de Vree (Gem. Amsterdam), Bram van Beek (Gem. Amsterdam) Otas Elum (Woon!), Gonnie (Spinnekop), Joost Schretlen (Segon), Eva Visser (Standerdmolen), Anneke Janse (Standerdmolen), Femke Robert (Bergmolen), Martin Koldenhoven (Standerdmolen), Lissy en Armand (Spinnekop), Marja ( ), Simonette (Petmolen), Jos (Petmolen), Michel Melk (Wipmolen), Irene van Herpt (Standerdmolen),

1. Introductie/korte terugblik

- Art start en vraagt iedereen om Zoom-naam te veranderen en de naam van de flat/VvE of instelling toe te voegen.
- Alle bewoners en betrokkenen in de Molenwijk kunnen de Buurkracht app installeren en zo op de hoogte blijven. Daarnaast is er ook **buurkracht.nl/demolenwijk**.
- Art legt nog een keer uit wat Buurkracht samen met eigenaren in de Molenwijk wil oppakken. Hij geeft een terugblik op de bijeenkomst van 30 april (zie notulen).

2. Daphne de Vree (regisseur aardgasvrij)

- Daphne de Vries stelt zich voor. Zij is begin maart gestart als regisseur aardgasvrij in Amsterdam en was daarvoor werkzaam bij Liander. Daphne vervangt Suzanne Roos. Daphne wordt hier o.a. bij ondersteunt door Bram van Beek (gem. Amsterdam).
- Daphne legt uit dat ze de coördinatie doet en met alle stakeholders (bewoners, woningcorporaties, netwerkbeheerders, etc.) in gesprek is als het gaat om het aardgasvrij maken van de Molenwijk.
- Daphne legt uit dat Buurkracht namens de gemeente Amsterdam de participatie oppakt. Het buurtplan dat hieruit voortkomt wordt straks meegenomen in de plannen.

3. Transitievisie warmte

- Daphne legt uit het proces voor het **Wijken Aardgasvrij Maken** uit. De Initiatief & Verkenning fase is in 2019 afgerond. We bevinden ons nu in het Uitgangspunten & Haalbaarheid fase (2020 – heden) en daarna volgen Ontwerp fase en Uitvoeringsfase.
- De Transitievisie Warmte (TVW) is de Amsterdamse uitwerking van het landelijke Klimaatakkoord. Een belangrijk uitgangspunt is dat de laagst maatschappelijke kosten een belangrijk uitgangspunt is. Het zijn plannen op hoofdlijnen die minimaal 1x per 5 jaar worden herzien. TVW is gebaseerd op de technieken van vandaag en aan de hand van nieuwe technieken en inzichten kan deze in de toekomst worden bijgesteld.
- In de TVW voor de Molenwijk staat dat een warmtenet op midden temperatuur voor de hand ligt. Dit vanwege het feit dat er sprake is van gestapelde bouw (flats). Isoleren en verlagen van de warmtevraag van de woningen is belangrijk en daarmee kunnen we al aan de slag.
- Door collectieve oplossing van een warmtenet zijn de maatschappelijke kosten het laagst en daarnaast is een subsidie beschikbaar voor woning/gebouweigenaren die hoger is dan wanneer er bijvoorbeeld voor een individuele oplossing wordt gekozen.

- Betaalbaarheid voor bewoners is belangrijk. Hierover maakt de gemeente afspraken met verschillende partijen via de City Deal. Door nu aan de slag te gaan wordt voorkomen dat bewoners straks wordt geconfronteerd met stijgende lasten door het stijgen van de energielast op gas.
- Daphne laat een kaart zien. Hierop is duidelijk te zien dat – in tegenstelling tot wat eerder werd gesuggereerd – geen gebied is voor een ‘all electric’-oplossing maar dat het kansrijk is voor een warmtenet.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

- Joost: kom je nog terug op de kosten van het warmtenet t.o.v. andere alternatieven? Bram: In de TVW is er gekeken naar alternatieven en daarbij de hele keten meegenomen. De kosten voor de verschillende alternatieven zijn voor een periode van 30 jaar naast elkaar gezet en daaruit bleek dat de maatschappelijke kosten voor een warmtenet het laagst zijn.
- Joost: is dat onderzoek beschikbaar? Daphne: in de TVW staat een tabel waarin die verschillende kosten naast elkaar zijn gezet. Die vergelijking zit erin, niet zozeer voor de Molenwijk maar wel voor heel Amsterdam.
- Lissy: Is er ook over waterstof nagedacht? Daphne: ja en nee. Deze techniek staat nog in de kinderschoenen en is daarom nog niet meegenomen. De techniek om waterstof over gasnetwerk te transporteren is nog niet volwassen, dat duurt nog zeker 2, 3 jaar. Daarom is dit niet als reële optie in de TVW opgenomen.
- Art (vraag via chat): Hoe realistisch is het krijgen van subsidies, gezien de huidige situatie en wellicht de crisis waarin we nog terecht gaan komen? Daphne: de subsidies die er nu zijn, blijven voor dit jaar beschikbaar. In het coalitieakkoord van Amsterdam is aardgasvrij maken een belangrijk onderdeel. Het blijft lastig om in de toekomst te kijken. Bram: het college heeft een ambitie uitgesproken en ook hier veel geld voor gereserveerd (Klimaatfonds). Dat geld is ook voor meerdere jaren. Als er een gebiedsgerichte subsidie is toegekend dat wordt dat gereserveerd en is dat geld beschikbaar, zelfs als het voor een langere periode van 5 tot 7 jaar is.
- Michel Melk: mogen we er vanuit gaan dat er in De Molenwijk al gekozen is voor een warmtenet? Daphne: Er is nog geen definitieve keuze gemaakt. Er wordt nu een buurtplan gemaakt dat wordt meegenomen samen met de plannen van netbeheerders, gemeente en coöperaties. Aan de hand daarvan wordt bepaald wat de beste keuze is.
- Gonnie: uit de stukken lijkt het toch echt dat er voor deze wijk al gekozen is voor een midden temperatuur warmtenet. Er zijn nog zoveel alternatieven. Als we nu kiezen voor een warmtenet gaan die ons voorbij. Ik krijg het gevoel dat de Molenwijk een proeftuin is en dat de subsidies over een aantal jaren ook nog gewoon beschikbaar zijn. Ik mis de inspraak van mij als bewoner. Wij zijn een grote wijk en willen de beste oplossing. Als we in 2030 al klaar moeten zijn dan missen we de nieuwe oplossingen en kunnen we niet meer voor iets anders kiezen. Ik mis de openheid en zou meer mogelijkheden willen hebben. Daphne: dat risico lopen we altijd. Een warmtenet is op dit moment voor ruim de helft van Amsterdam ingetekend, zeker voor hoogbouw. Ik begrijp je punt en dit heeft aanknopingspunten waarmee we in gesprekken aan de slag kunnen. Als VvE zijn er in ieder geval een aantal zaken waarmee je aan de slag kunt zoals isoleren en het terugbrengen van de energiebehoefte. Er zijn veel VvE's die misschien moeten sparen of lenen. Daar moeten we tijd voor nemen.
- Gonnie: we zitten nu dus niet op het moment dat we geen kant meer op kunnen? Daphne: op dat moment zitten we nog niet. Dat moment komt als we met elkaar zeggen dat dit de beste oplossing is die we concreet met elkaar willen gaan uitwerken. De gebouweigenaar beslist en dat jullie als VvE's samen met de andere gebouweigenaren (woningcorporaties).
- Art (vraag via chat): is er al een positie ingenomen door de woningcorporaties (Eigen Haard en De Alliantie)? Bram: ik heb eerder met ze gesproken. Voor de 100% eigendomsflats kwamen ze in principe uit op een 70-graden warmtenet. Ze dubben nog over wanneer dit dan in de tijd moet gebeuren omdat dit ook ingepast moet worden in bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden. Als VvE kun je dit vraagstuk ook zo benaderen: wat moet ik aan mijn gebouw doen en hoe kan ik dat dan combineren met een technische oplossing.

- Art: zijn ze bereid om de informatie te delen? Bram: ze hebben in eerste instantie die alleen gedeeld binnen hun 100%-eigendoms bezit. Daphne: de plannen willen ze eerst met hun huurders bespreken. Door de corona is dit op de langere baan gekomen. Daarna willen ze het ook met de VvE's delen.
- Art (vraag via chat): Wie draagt de kosten? Graag zou ik een verdeelsleutel willen zien. Daphne: de kosten voor de aanleg van een alternatief net is voor degene die het net aanlegt. De aanpassingen aan het gebouw zijn voor de eigenaren van dit gebouw, dat kunnen zowel de kopers en/of de VvE zijn. Vanuit de VvE kan er ook subsidie worden aangevraagd.
- Michel Melk: In de presentatie wordt al verwezen naar een warmtenet. Bij ons (Wipmolen) is NUON ook al geweest bij de huurders (Eigen Haard). Kunnen we dan concluderen dat de keuze voor een warmtenet niet al eigenlijk is gemaakt? Daphne: voor mij is dat nieuwe informatie. Ik kan daar geen antwoord op geven. Hessel (Eigen Haard): ze zijn wel langs geweest. Ik denk dat de kans groot is dat daar een warmtenet gaat uitkomen.
- Gonnie: dan moeten we toch concluderen dat er al vergaande plannen voor een warmtenet zijn? Er moet zoveel gebeuren. Als je dat binnen 10 geregeld wil hebben moet je nu al beginnen. Bram: De Alliantie en Eigen Haard zijn al een tijd aan het nadenken. Dat betekent niet dat de andere flats dezelfde keuze gaan maken. Ja, er komt waarschijnlijk een warmtenet en ja daar kun je waarschijnlijk dan gebruik van maken maar dat hoeft niet. Dat is waar je over moet nadenken.
- Gonnie: Als kleine eigenaar ben ik heel klein. Michel: als die grote partijen kiezen, wij zij als VvE om daar tegenin te gaan. Die discussie ga je binnen de VvE niet winnen. Gonnie: ik moet dan net zoveel onderzoek doen als de woningcorporaties.
- Daphne: het wordt duidelijk dat wat we al is aan kennis veel informatie echt moet worden gedeeld. Er is een grote kennisachterstand die moet worden ingehaald.
- Eva: Ik denk dat het verstandig is om met de corporaties in gesprek te gaan. Ze zitten via de AFWC (Amsterdamse Federatie van Woning Corporaties) in de City Deal. Als je nu met ze aan tafel gaat zitten, ben je in ieder geval eerder bij info.
- Michel: is het niet de taak van de corporaties om de VvE's mee te nemen in de besluitvorming? Ja, maar ik weet dat corporaties huiverig zijn omdat het heel complex is in de gemengde VvE's. Eva: Ik ken de man duurzaamheid bij Eigen Haard, die kunnen we uitnodigen. Ik ken ook Frank van Veek van AFC die ook aan de City Deal werkt. Dan kunnen we rechtstreeks met ze aan tafel kunnen zitten. Daar moeten we misschien een werkgroep voor vormen en zorgen dat we aan tafel komen. Kopers, huurders, gemeente en corporaties moeten aan 1 tafel want pas dan kunnen we afspraken maken en kennis uitwisselen.

4. Vorming meedenkteam

- Art laat zien hoe het meedenkteam wordt gevormd. Het zou mooi zijn als er van iedere VvE tenminste 2 mensen in zitten. Het komt iedere 2 weken online samen en deelt de bevindingen met andere bewoners. De bedoeling is dat iedereen aan het buurtplan een bijdrage heeft kunnen leveren en dat er iets ontstaat dat breed gedragen wordt.
- Michel Melk wil mee doen, onder voorwaarde dat het invloed heeft op de besluitvorming, Gonnie wil ook meedoen onder voorwaarde dat er invloed hebben op plannen.
- Eva Visser wil ook meedoen maar heeft misschien niet veel tijd.

5. Overige punten

- Gonnie: zijn deze 3 mensen het meedenkteam? Art: Ja graag, maar we willen dat in het meedenkteam mensen van alle VvE's zitten, in totaal liefst 12-14 mensen.
- Gonnie: kunnen we vanaf nu iedere twee weken op woensdagavond om 20:00 afspreken? Art: laten we deze in ieder geval inplannen voor de volgende woensdag, 27 mei. **Art plant deze in.**

- Gonnie: fysiek bij elkaar zou nog fijner zijn. Art: dat kan nu even niet maar de Molenwijkkamer kunnen we hiervoor gebruiken.
- Jos: ik wil niet in meedenkteam maar wel kijken of er in mijn flat bewoners geïnteresseerd zijn om wel mee te doen.
- Martin: Ik wel er namens de Standerdmolen in het meedenkteam.

Tot zover, iedereen erg bedankt voor haar of zijn bijdrage.

Art den Boer
art@buurkracht.nl
06 16 144 908